

Mladi mjesec

Novi CD player koji nadmašuje suparnike?

UREDAJ Moon CD3.3

VRSTA UREDAJA CD player

CIJENA 15.490 kn (16.990 kn balansirana X verzija)

KLJUČNE OSOBINE Dimenzije (S x V x D): 43 x 8.9 x 33.2 cm - Masa: 8 kg - Digitalni ulazni priključak: 1 S/PDIF (RCA) - Digitalni izlazni priključak: 1 S/PDIF (RCA) - Analogni izlazni priključci: 1 RCA, 1 opsijski balansirani RCA - RS232 port - IC ulazni priključak - SimLink port

KONTAKT Audiocinema Art ☎ 01/4847-875

www.audiocinema-art.hr

Moonov najnoviji CD player, CD3.3, ističe se u tvrtkinom programu iz mnogo razloga, ne samo po svojoj tehničkoj nadmoćnosti nad modelom iznad njega u programu, CD5.3RS. Ako potonji i izgleda manje upečatljivo na papiru od CD3.3 modela, druga je stvar uživo, čak i ako je odnos signal šum u novom modelu za decibel bolji, THD (ukupna harmonička izobličenja) jednaka, a frekvencija upsampliranja četiri puta veća.

Kad bi testiranje CD playera podrazumijevalo samo usporedbu tehničkih osobina uređaja, bilo bi puno jednostavnije donositi ocjene. Međutim, kod nas to nije tako.

Čak i ako je puno skuplji model CD5.3RS bolji player, ono što brojke uistinu govore je da je CD3.3 suvremeniji uređaj, s najnovijim procesorskim čipovima u sebi koji omogućavaju višu frekvenciju uzorkovanja od 1.411 MHz. DAC je Burr-Brown PCM1798, koji radi na 24-bit/192 kHz, s filtrom s osmerostrukim naduzorkovanjem.

Većina "bravarije" obavljena je u Moonovim pogonima u Quebecu, u Kanadi, a rezultati su odlični – kućište izgleda sjajno. S obzirom na cijenu, radi se o vrlo dobro izrađenom i dobro dotjeranom playeru. Ladicu nazivaju "vlastitom", iako je sasvim izvjesno da je ona dio tko zna otkuda naručenog transportnog mehanizma. Međutim, kad je se pogleda, vidi se da je vrlo kvalitetna, izrađena od aluminija i da vrlo mekano i tiho klizi pri izlasku i ulasku u kućište što nedvojbeno dokazuje da

se na ladici i mehanizmu puno radilo. Nije baš praktično kad se osnovne upravljačke tipke nalaze ispod ladice, ali uvijek je, naravno, moguće koristiti daljinski upravljač. Bilo bi logičnije da su upravljačke tipke na playeru zamijenile mjesta – one lijeve da su na desnoj

dvaju elemenata, što bi trebalo pridonijeti uklanjanju vibracija iz transporta. U playeru je samo jedna tiskana ploča s odvojenim dijelovima za digitalne i analogne signale, svaka sa svojim uzemljenjem, kako bi se na minimum svele interferencije između dvaju

"... iako je puno skuplji model CD5.3RS bolji player, ono što brojke uistinu govore je da je CD3.3 suvremeniji uređaj, s najnovijim procesorskim čipovima u sebi."

strani i obratno, što bi ih učinilo ergonomičnijima. Srećom, ipak, ako se ladica ostavi otvorenom kratko vrijeme, sama će se zatvoriti, što je zgodno rješenje.

Na stražnjoj ploči je niz priključaka, kao i prazan prostor za moguću ugradnju XLR balansiranih priključaka. Korisno je što su tu i S/PDIF digitalni ulazni i izlazni priključci RCA tipa, tako da je moguće na player priključiti drugi digitalni izvor zvuka i koristiti playerov DAC. Moon savjetuje da se priključi glazbeni poslužitelj ili PC, ali potonji uglavnom nemaju S/PDIF digitalni izlazni priključak, osim ako nisu opremljeni odgovarajućom zvukovnom karticom.

Uz audiopriključke tu je i RS232 port za uključivanje CD3.3 playera u multiroom sustav. Moguće ga je koristiti i za unaprjeđivanje playerovog *firmwarea*. Simlink priključci omogućavaju interaktivnu uporabu playera u Moonovom sustavu, a nazočnost IC ulaznog priključka govori da je moguće koristiti vanjsko oko, želite li da se player ne vidi. Međutim, u tom slučaju nećete moći uživati u bistrini playerovog crvenog LED predočnika, koji se nama jako svidio.

Moonovi inženjeri su u ovaj player uključili i nešto što u tvrtki nazivaju M-Quattro gel ovjes, postavljen između transportnog mehanizma i ostatka playera. Sastoji se od četiriju umetaka od gela smještenih između

dijelova. Napajajući stupanj započinje toroidalnim transformatorom i sadrži deset stupnjeva DC regulacije napona kojim se napajaju različiti elementi u sklopu.

DC servo dizajn ne sadrži kondenzatore, jer se drži da bi to negativno djelovalo na kvalitetu reprodukcije bas područja.

U Moonu su uspjeli ovaj player učiniti jeftinijim od prethodnog, Equinox, što je u svjetlu stalnog kolebanja tečaja priličan podvig. Rečeno nam je da je cijena CD3.3 playera posljedica napora koje je tvrtka poduzela na planu "mršavog dizajna kućišta" za uređaje njihove jeftinije 1-Series. To je ostvareno dizajnim dijelovima koji su jeftiniji za izradu i lakši za sastavljanje.

Kako su svi Moonovi uređaji plod ručnog rada u Kanadi, vrijeme za sastavljanje uređaja nije baš beznačajni činitelj u konačnoj cijeni uređaja. Drugo što su u Moonu učinili je korištenje konvencionalnije oblikovanog kućišta za CD3.3. Equinox je imao neobično oblikovano pročelje i kućište, s transportnim mehanizmom unutar izbočine na kućištu.

KVALITETA ZVUKA

Posao koji su u Moonu obavili imao je za cilj poboljšati elektroniku ovog playera, a nastojanja da se mehaničke rezonancije uklone iz transportnog sustava isplatila su se u obliku profinjenijeg i puno stvarnijeg zvuka.

P&O...

Razgovarali smo s razvojnim menadžerom Moona, Dominiqueom Poupartom o CD3.3 playeru.

HFC: CD3.3 ima najvišu frekvenciju naduzorkovanja među uređajima u svojem razredu, 1.411 MHz. Kako to pridonosi poboljšanju zvuka i zašto tu novinu ne koristite i u vašim skupljim modelima?

DP: Viša frekvencija naduzorkovanja čini zvuk življim i prirodnijim, a prostorne dimenzije zvuka postaju još izraženije, s naglašenom 3D prezentacijom. Tehnologija stalno napreduje, ali ne donosi uvijek i najbolje rezultate. Kad utvrdimo da neka tehnološka novina rezultira zvukovnim poboljšanjima prihvaćamo je i primjenjujemo. Visoka frekvencija uzorkovanja postoji već niz godina, ali trebalo je činiti kompromise u njezinoj primjeni, što mi nismo bili spremni raditi. Zato toga u našim playerima nije bilo.

Hoće li S/PDIF ulazni priključak zaista biti korišten za slušanje glazbe s PC-a iako su PC-ovi obično ograničeni na USB izlazni priključak?

Brojni ozbiljni slušači sve više ugrađuju profi zvukovne kartice u svoja računala kao bi dobili dobar S/PDIF ulazni priključak i onda iz njega odaslali nesažeti signal ili, još bolje, glazbene dokumente visoke razlučivosti, u DAC, odvojeni ili onaj ugrađen u CD3.3. Rezultati koji se tako mogu dobiti su fantastični. Za naše najnovije integrirano pojačalo i3.3 postoji opcijski DAC koji ima USB ulazni priključak. Ova fleksibilna mogućnost dobro će doći korisnicima koji žele koristiti USB uz brojne druge digitalne ulazne priključke.

Sa CD3.3 puno će ljudi vjerojatno koristiti S/PDIF digitalni ulazni priključak za povezivanje svojeg DVD playera u sustav kućnog kina odnosno kombinirani glazbeni stereo sustav.

Koje su zvukovne prednosti nazočnosti digitalnih i analognih sklopova na istoj tiskanoj ploči, kad bi se smještanjem sklopova na dvije pločice smanjila mogućnost pojave interferencija među njima?

Zvukovnih prednosti nema, ali tako smo smanjili cijenu proizvodnje, a uštedu smo usmjerili u unaprjeđenje drugih stvari. Recimo u ugradnju ovjesa od posebnog gel umetka, porijeklom iz Britanije. Usto, nemojte zaboraviti da su digitalni i analogni signali ionako na pločici na kojoj je DAC.

Ovaj player ima vrlo lijepo riješen mehanizam ladice. Tko je proizveo transportni sustav?

Većinu toga, hardver i softver, napravili smo sami, u Kanadi. Zapravo, mi smo ozbiljno preuredili postojeći mehanizam ladice, ostavivši samo par "nevažnih" dijelova koje nije imalo smisla preradivati i/li bi previše stajali za ono što bismo njihovom preradbom dobili. Tijekom razvoja inženjeringa, nastojali smo integrirati dijelove transportnog sustava i M-Quattro dijelove kako bi dobili fino optimizirani ansambl.

CD3.3 svojim ustrojem i zvukovnim osobinama čini ostale playere u svojem cjenovnom razredu pomalo nezrelima, nešto elektroničkim i digitalnije zvučećima u usporedbi. To nekima neće biti baš dobrodošlo, poglavito onima koji preferiraju nešto čvršći i tvrdi zvuk koji se čini življim i točnijim. To je djelomično i zato što dobrom dijelu profinjeno zvučećih CD playera naoko nedostaje energije, pa zvuče toliko mekano da smekšaju i samu životnost glazbe koja se reproducira.

Ovdje to nije slučaj – s ovim playerom Moon je išao pravim putem, sačuvaši zvukovnu energiju, ali i sve najfinije detalje u zvuku.

Kad smo prvi puta slušali ovaj player, koristili smo Classe amplifikaciju, kombinaciju CP-700/CA-2200 pretpojačala i pojačala snage, koja je prilično skupa, ali zvuči slično mekano i čisto kao i player. To je pokazalo koliko je količinu finih detalja CD3.3 player u stanju izvući iz udubljenja i ravnih dijelova na disku, ali kombinacija je sveukupno zvučala ipak malo premekano.

Zamijenivši Classeovu kombinaciju Brystonovom, BP-16 pretpojačalom i 2B SST2 pojačalom snage, cijenom dosta bližom Moon playeru, dobili smo finu uravnoteženost, profinjenu i čvrstoću. Takva uravnoteženost jest podložna ukusima, naravno, a u svemu veliku ulogu igra i zvučnički sustav s kojim je

amplifikacija spregnuta kao i kablža, međutim, s Bowers & Wilkins 802D kutijama ovaj sustav je zvučao čisto u najvišem i moćno u najnižem dijelu spektra, a otvoreno i precizno u srednjotonskom području.

O timbru bas područja zabilježili smo dosta opaski i u gotovo svima smo pohvalili reprodukciju tog dijela spektra, posebno ističući brzinu, okretnost i točnost reprodukcije. Lijepo se to moglo čuti na albumu Gently Disturbed, sastava Avishai Cohen Trio. U skladbi Eleven Wives bubnjevi su bili smješteni dosta iza ostatka sastava i zvučali su vrlo posebno i akustički živo. Zvučali su sjajno i vrlo stvarno i kad je razina glasnoće bila visoka. Kad je Avishai uletio sa solom na kontrabasu, zablstavši u sredini slike, instrument mu je zvučao čvrsto i stvarno, zahvaljujući sjajnoj stereo slici.

Ugrađeni DAC isprobali smo s izlaznim signalima dvaju audiofilmskih iPod dokova, Wadijinog i170, cijenom sasvim dostupnog modela, i MSB Technology iLinka koji spada u prilično skupe. Pretvarač u Moonovom CD playeru pokazao se dovoljno dobrim za usporedbu i razlikovanje tih dvaju uređaja. Skuplji uređaj zvučao je puno bogatije, čišće i trodimenzionalnije. Njegov zvuk bio je vrlo blizak onomu kakav se čuo s CD playera slične cijene.

MOON CD5.3 RS

Prošle godine slušali smo i bili prilično oduševljeni zvukom CD5.3 RS-a, sljedećeg modela u Moonovom programu. Zvuk CD3.3 playera ima dosta karakternih osobina tog playera, ali nije mu sasvim sličan. Skuplji uređaj zvučao je nešto životnije i življe zahvaljujući boljoj razlučivosti detalja i dinamici. Međutim, mirnoća u čistim najvišim tonovima bila im je vrlo slična. CD5.3 RS stoji više od CD3.3, za razliku u cijeni se dobije još bolje, čvršće i preciznije izrađeno kućište i glomazni daljinski upravljač u aluminijskom kućištu.

Moonov CD player na predočniku na prednoj strani pokazuje frekvenciju uzorkovanja ulaznog signala, a to je brojka koja je ograničena na 192 kHz, što je granica RCA fono priključka.

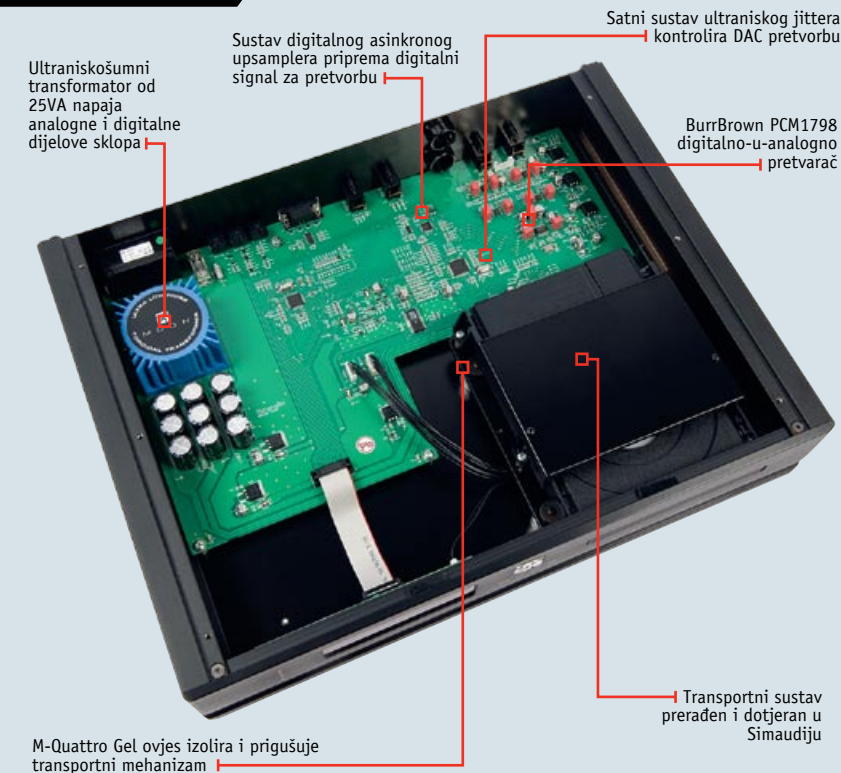
U usporedbi sa starijim, ali profinjeno zvučećim Sonyjevim playerom, XA333ES, CD3.3 je zvučao poletnije i točnije. Svirajući Change of the Century Ornette Coleman, zvuk saksofona i trube na CD3.3 djelovao je živahno, a atak je glazbi davao energiju i živost što starijem playeru nije polazilo za rukom. To se odražavalo i u reprodukciji zvuka kontrabasa koji je zvučao ugodnije i dublje s Moonovim playerom. Na stvari Candyman, Eroca Bibba, analogna priroda izvorne snimke jasno se i brzo mogla čuti u razmjerno izraženom šumu vrpce i kvaliteti glasa, koji je zvučao karakterističnije i dublje nego na mnogim drugim suvremenim snimkama. Jednostavno govoreći, glas je zvučao stvarnije, ne kao glas koji dopire iz

BOX-M-QUATTRO

Moon je učinio puno kako bi uklonio vibracije koje mogu ometati laser u trenutku očitavanja informacija zapisanih na CD-ovima. Oni su svjesni da vibracije mogu doprijeti u CD player iz bilo kojeg vanjskog izvora, kao i nastati u samom CD playeru. Zna se da su pojedini diskovi ekscentrični zbog nepreciznosti izrade, što transportu dodatno otežava posao preciznog očitavanja sadržaja, ne samo zbog toga što informacije nisu na "pravom mjestu" već i zato što disk koji se "gega" izaziva više vibracija od onog koji se vrti točno. Srećom, postoji uređaj koji podrezuje rub diska i tako ga centririra.

Moonov pristup u uklanjanju vibracija bio je sveobuhvatan. Prevrnuli su cijeli svijet kako bi našli gel materijal na koji bi se mogao odgovarajuće objesiti transportni sustav. Nakon puno potrage našli su ga u Britaniji. Gel baziran na silikonu, kažu, odlično prigušuje udare i vibracije. Materijal, zahvaljujući svojoj jedinstvenoj molekularnoj strukturi, raspršuje rezonancije u tri dimenzije. M-Quattro sustav ovjesa razvijen je iz Delta sustava koji je izvorno bio smišljen za Moonov Andromeda player.

POJEDINOSTI

M-Quattro Gel ovjes izolira i prigušuje transportni mehanizam

"Moon CD3.3 je zapravo suptilan player, pa bi oni koji traže uzbuđenje mogli pogledati Brystonove ili Cairnove modele..."

studija za snimanje, već prirodnije i nježnije i u tomu bolje od suparničkih playera.

Moonovom CD playeru, naravno, najbolje odgovaraju kvalitetne snimke, kao što je Movements in Colour, novi disk Andyja Shepparda, s kojim se moglo doživjeti kakvu je zvukovnu pozornicu u stanju predočiti ovaj player. Radi se o lukavom korištenju efekata u studiju, ali tomu umjetna jeka i drugi trikovi služe, i šteta je što ih na takav kreativan način ne koriste i drugi producenti. Sheppardov saksofon je zvučao malo preveliko, ali timbar mu je bio izvrstan i vrlo neposredan, što se može čuti na broju koji otvara album.

Na albumu Sensuous, japanskog umjetnika Corneliusa, još je bolje dočaran prostor upotrebom tehnoloških zahvata. S Moonovim CD playerom slika je bila vrlo široka, a bas najmekaniji koji smo do sada čuli. Sve to skupa kao i dobar tajming na sve to, čini zvuk do kraja cjelovitim, do te mjere da je teško tražiti više ne samo u cjenovnom razredu u koji spada CD3.3, već i dosta višem.

Moon CD3.3 je prije nježan nago demonstrativan player, pa bi se oni koji traže potonju osobinu i više uzbuđenja, trebali okrenuti Brystonovom ili Cairnovom modelu

slične cijene.

Oni koji teže ozbiljnom zvuku, zvuku koji se ne ističe na prvo slušanje ali zadovoljava na duge staze, naći će u ovom playeru profinjen i tonalno bogati zvuk koji će ih u svemu zadovoljiti. Mi bi bili nepošteni da vam ga ne preporučimo, a svatko onaj koji se upušta u potragu neozbiljnim ako ga ne isproba. **HFC**

Jason Kennedy

PRESUDA

ZVUK ★★★★★	PLUS Kvalitetno i lijepo izrađen i korisno opremljen uređaj s digitalnim ulaznim priključkom i velikim, jasnim predočnikom. Vrlo precizno i ugodno zvučeći player.
MOGUĆNOSTI ★★★★★	
IZRADA ★★★★★	MINUS Neki možda više vole uređaje koji zvuče karakterističnije ili tipičnije, dok će drugi možda proklinjati smještaj transportnih tipaka.
VRIJEDNOST ★★★★★	

ZAKLJUČAK
Ovo je još jedan Moonov detaljno i profinjeno zvučeći player, jedan od onih koji zaslužuje biti stavljen na svaki popis želja za slušanje, poglavito ako stvaratelj popisa voli i u zvuku su mu važni razlučivost timbra i tajming. Njima će se CD3.3 jako sviđati.

